

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Сучасні теорії менеджменту

(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії

зі спеціальності

073 Менеджмент

(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою менеджменту та бізнесу, протокол № 12 від 08.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Сучасні теорії менеджменту» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- теоретичні контрольні роботи за матеріалами змістових модулів;
- звіт за результатами виконання практичних і лабораторних завдань;
- реферат.

Поточний контроль успішності навчання у формі контрольної роботи за матеріалами змістовних модулів здійснюється двічі впродовж семестру, наприкінці вивчення матеріалу відповідного змістового модулю, у письмовій формі. Типовий приклад питання для контрольної роботи наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі звіту за результатами виконання практичних і лабораторних завдань здійснюється на кожному лабораторному і практичному занятті шляхом захисту звіту в усній формі. Типовий приклад завдання для практичної роботи наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Сучасні теорії менеджменту» спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 35.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими **критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів**, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни «Сучасні теорії менеджменту».

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1 Типовий приклад завдань для теоретичні контрольні роботи за матеріалами змістового модулю I «Сучасна наукова парадигма ділової організації»:

1. Розкрийте зміст концепту «ефективність управління діловою організацією» й наведіть принципи оцінки ефективності управління.
2. Проведіть порівняльний аналіз соціотехнічної і процесної моделей організації. Чи може кожна з цих моделей бути коректно використана для аналізу діяльності підприємства? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

2.1.2. Типовий приклад завдання для практичного заняття за темою «Методологія формування стратегії підприємства в умовах турбулентності бізнес-середовища»:

Завдання: Розробіть збалансовану систему показників для відділу маркетингу на підприємстві, що виробляє верстати. Побудуйте карту причинно-наслідкових зв'язків між цілями відділу.

2.2. Завдання для поточного контролю за формами.

2.2.1. Перелік завдань для теоретичних контрольних робіт:

1. Розкрийте системні властивості сучасних ділових організацій. Наведіть приклади.
2. Охарактеризуйте основні моделі внутрішнього середовища ділової організації. Яка модель, на Ваш погляд, найкращим чином підходить для машинобудівного підприємства, а яка – для приватного навчального закладу? Обґрунтуйте відповідь.
3. Розкрийте зміст стадій і охарактеризуйте моделі життєвого циклу ділової організації. Які фактори, на Вашу думку, зумовлюють зміну стадії життєвого циклу організації?
4. Назвіть основні принципи управління підприємством. Чи відрізняються ключові принципи управління підприємством, сформульовані класичною і бюрократичною школами менеджменту, від тих, якими має керуватися менеджмент сучасного підприємства? Якщо так, то які саме принципи мають (або можуть) відрізнитися і чому?
5. Складіть і охарактеризуйте концептуальну схему управління підприємством. Розкрийте зміст ключових елементів побудованої схеми.
6. Розкрийте характерні риси адаптивних і самоналагоджувальних систем управління діловою організацією. Побудуйте й охарактеризуйте концептуальну схему адаптивного управління.
7. Розкрийте зміст концепту «ефективність управління діловою організацією» й наведіть принципи оцінки ефективності управління.
8. Опишіть еволюцію наукових уявлень про організацію. Що, на Вашу думку, сприяло трансформації та ускладненню таких уявлень?

9. Наведіть ключові постулати класичної й бюрократичної теорій організації. Проведіть критичний аналіз цих постулатів з сучасної перспективи.

10. Наведіть ключові постулати теорії інститутів та інституційних змін. Проведіть критичний аналіз цих постулатів з сучасної перспективи.

11. Проведіть порівняльний аналіз природної моделі організації і моделі організації як громади. Чи може кожна з цих моделей бути коректно використана для аналізу діяльності підприємства? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

12. Проведіть порівняльний аналіз кібернетичної й організмичної моделей організації. Чи може кожна з цих моделей бути коректно використана для аналізу діяльності підприємства? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

13. Проведіть порівняльний аналіз інституційної й конфліктної моделей організації. Чи може кожна з цих моделей бути коректно використана для аналізу діяльності підприємства? Обґрунтуйте Вашу відповідь.

14. Проведіть порівняльний аналіз механістичного й органістичного підходів до формування структури ділової організації. Чи можна надати однозначну відповідь, який з цих підходів найкраще підходить для побудови сучасних підприємств? Які фактори, на Вашу думку, визначають вибір того чи іншого підходу?

15. Визначте ключові елементи і характеристики ділової організації та її середовища, що впливають на вибір типу її структури, й охарактеризуйте напрями такого впливу.

16. Охарактеризуйте сучасні тенденції розвитку організаційних структур. Які фактори підштовхують компанії до структурних змін? Проілюструйте відповідь прикладами.

17. Розкрийте зміст і надайте характеристику внутрішньоорганізаційних комунікацій у контексті побудови структури ділової організації.

18. Назвіть і охарактеризуйте основні організаційні патології і запропонуйте відповідні напрями вдосконалення структури організації.

19. Охарактеризуйте базові елементи організаційної поведінки та їх взаємозв'язок.

20. Назвіть і охарактеризуйте моделі групової динаміки в контексті ділової організації.

21. Назвіть фактори, які формують організаційну культуру, та охарактеризуйте напрями їх впливу.

22. Опишіть теорію культурних вимірів Хофстеде та її прояви на прикладі України.

23. Чи можливо сформувати в організації культуру, ключові характеристики якої суттєво відрізнялися б від детермінантів національної культури країни, в якій оперує ця організація? Опишіть процес формування і розвитку організаційної культури.

24. Опишіть управлінські проблеми, що породжуються мультикультуралізмом, і назвіть методи ефективного управління мультикультурною командою.

25. Розкрийте передумови для трансформації бізнес-моделей ділових організацій у сучасному світі й охарактеризуйте основні підходи до такої трансформації.

26. Розкрийте концепцію інформаційної економіки, назвіть її ключові характеристики й основні прояви.

27. Чи змінюються управлінські практики в умовах інформаційної економіки? Назвіть особливості використання інструментів менеджменту в інформаційній економіці.

28. Опишіть предметну область теорії стратегічного розвитку підприємства.

29. Опишіть типи й напрямки розвитку підприємства. Назвіть ключові причини провалу програм розвитку підприємства.

30. Розкрийте шляхи формування стратегічних факторів успіху і конкурентних переваг із застосуванням інноваційних бізнес-моделей.

2.2.2. Перелік завдань для практичних занять:

1. Проведення PESTEL-аналізу зовнішнього середовища ділової організації
2. Аналіз системи управління підприємством
3. Аналіз групової динаміки
4. Контент-аналіз організаційної культури підприємства
5. Розробка збалансованої системи показників для відділу

2.2.3. Перелік завдань для лабораторних занять:

1. Спроекувати організаційну структуру підприємства згідно з його характеристикою
2. Розробити бізнес-модель підприємства
3. Розробити модель бізнес-процесу, що виробляє інформаційний продукт
4. Розробити й удосконалити модель бізнес-процесу
5. Розробити деталізовану модель бізнес-процесу

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною «Сучасні теорії менеджменту» (Програма навчальної дисципліни «Сучасні теорії менеджменту») враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні,

лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни «Сучасні теорії менеджменту» слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

$$R = 2 * A + 5 * B + 5 * C + D,$$

де R – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх форм поточного контролю;

A – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за теоретичну контрольну роботу за матеріалами змістового модулю (табл. 3.2) (A=5).

B – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за захист звіту з практичної роботи (B=3);

C – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за захист звіту з лабораторної роботи (C=3);

D – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за захист реферату (D=20).

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						Сума балів	
	ЗПЗ1	ЗПЗ2	ЗЛЗ1	ЗПЗ3	ЗПЗ4	ТКР1	ЗЛЗ2	ЗЛЗ3	ЗЛЗ4	ЗЛЗ5	ЗПЗ5	ТКР2		Р
Максимальна кількість балів	3	3	3	3	3	5	3	3	3	3	3	5	20	60

ТКР – теоретична контрольна робота за матеріалами змістового модулю;
Р – реферат.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до екзамену), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 35 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Берри Д. Кросс-культурная психология. Исследования и применение: пер. с англ. / Джон В. Берри, Айп Х. Пуртинга, Маршалл Х. Сигалл, Пьер Р. Дасен. – Х. : Гуманитарный центр, 2007. – 558 с.
2. Большаков А. С. Современный менеджмент: теория и практика / А. С. Большаков, В. И. Михайлов. – СПб. : Питер, 2000. – 411 с.
3. Концептуальні засади управління підприємством як економічною системою: Монографія / За заг. ред. к.е.н., доц. В. О. Коюда. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2007. – 416 с.
4. Концептуальні засади менеджменту в інформаційній економіці: монографія / Т. І. Лепейко, О. І. Пушкар, О. М. Миронова та ін.; під заг. ред. докт. екон. наук, професора Т. І. Лепейко. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 252 с.
5. Лепейко Т. І. Менеджмент: навчальний посібник / Т. І. Лепейко, О. М. Миронова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 204 с.
6. Лепейко Т. І. Менеджмент інформаційної сфери: навчальний посібник / Т. І. Лепейко, О. В. Мазоренко, А. С. Сорокіна. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 135 с.
7. Лепейко Т. І. Організаційна поведінка: навчальний посібник / Т. І. Лепейко, С. В. Лукашев, О. М. Миронова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. –

156 с.

8. Лепейко Т. І. Основи інформаційної економіки: навчальний посібник / Т. І. Лепейко, О. В. Мазоренко. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. – 138 с.

9. Лепейко Т. І. Процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства: монографія / Т. І. Лепейко, А. В. Котлик. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. – 316 с.

10. Методологія і технологія управління сучасними підприємствами: теоретичний та практичний аспекти: монографія / під заг. ред. докт. екон. наук, професора Т. І. Лепейко. – Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 338 с.

11. Пономаренко В. С. Стратегічне управління розвитком підприємства: навч. посіб. / В. С. Пономаренко, О. І. Пушкар, О. М. Тридід. – Х. : ХДЕУ, 2002. – 639 с.

12. Стратегічне управління: підручник / О. М. Тищенко, Т. М. Хміль, С. К. Василик та ін. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 280 с.

4.2. Додаткова

13. Виханский О. С. Менеджмент: Учебник / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Экономистъ, 2006. – 669 с.

14. Дороніна М. С. Управління економічними та соціальними процесами підприємства: монографія М. С. Дороніна. – Х. : ХДЕУ, 2002. – 431 с.

15. Дороніна М. С. Управління організаційною поведінкою: монографія / М. С. Дороніна, В. В. Тютлікова. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 199 с.

16. Дороніна М. С. Управління поведінкою персоналу. Гендерний аспект: монографія: 80-річчю ХНЕУ присвячується / М. С. Дороніна, В. І. Ковальова. – Х. : [АдВА], 2009. – 280 с.

17. Кизим М. О. Збалансована система показників : [монографія] / М. О. Кизим, А. А. Пилипенко, В. А. Зінченко. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. – 192 с.

18. Кизим М. О. Управління створенням і розвитком видатної корпорації : монографія / НАН України, Наук.-дослід. центр індустр. проблем розвитку. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 207 с.

19. Лабораторний практикум з курсу «CASE-технології» / Укл. С. В. Мінухін, О. М. Беседовський – Харків: Вид. ХНЕУ, 2005. – 135 с.

20. Лепейко Т. І. Реінжиніринг бізнес-процесів: Навчальний посібник у схемах і таблицях / Т. І. Лепейко, А. В. Котлик. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 80 с.

21. Отенко В. І. Стратегічний вибір підприємства та його реалізація : монографія / В. І. Отенко. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 330 с.

22. Раєвнева О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі : монографія / О. В. Раєвнева. – Х. : ІНЖЕК, 2006. – 493 с.

23. Розвиток професійної компетентності управлінського персоналу : монографія / Дороніна М. С., Литовченко І. В., Михайленко Д. Г., Полубедова А. О. – Х. : ІНЖЕК, 2014. – 361 с.

24. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навч.

посіб.; присвячується 80-річчю заснування ХНЕУ / Ястремська О. М., Верещагіна Г. В., Тонєва К. В., Омеласенко Н. М. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 388 с.

25. Управление персоналом организации: Учеб. / Под ред. А. Я. Кибанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 637 с.

4.3. Ресурси Інтернет

26. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.management.com.ua.

27. Портал FineXpert.ru [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.finexpert.ru.

28. Сайт проекту IDEF.ru [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.idef.ru.

29. Сайт ARIS Community [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ariscommunity.com>.